

Het Steunpunt voor Inclusie (STP) is een project van Ouders voor Inclusie dat gesubsidieerd wordt door Departement Onderwijs en Gelijke Kansen. Met een capaciteit van 3 voltijdse werkrachten is het STP een Vlaanderenbreed aanspreekpunt rond inclusie, bieden we praktijkgerichte ondersteuning (van informatie geven tot mee ondersteunen op een overleg) op alle domeinen van het leven en signaleren we opvallendheden naar het beleid toe ([meer info: www.oudersvoorinclusie.be](http://www.oudersvoorinclusie.be)).

Vragen blijven toenemen

Dit jaar zien we opnieuw een stijgende trend in het aantal vragen (188 vragen van september tot december). Het zijn nog steeds vooral ouders die komen aankloppen. Zij zijn vaak diegene die te weinig informatie krijgen en ondersteuning missen. Ook professionelen zijn op zoek naar informatie (vaak rond wetgeving) en hoe ze positie kunnen opnemen.

De vragen gingen voornamelijk over:

September: Vragen omtrent (opstart) ondersteuning (leerondersteuner niet gekend, wie kan ik aanspreken etc.), info rond regelgeving inschrijving/IAC, geen of beperkt toepassen van redelijke aanpassingen

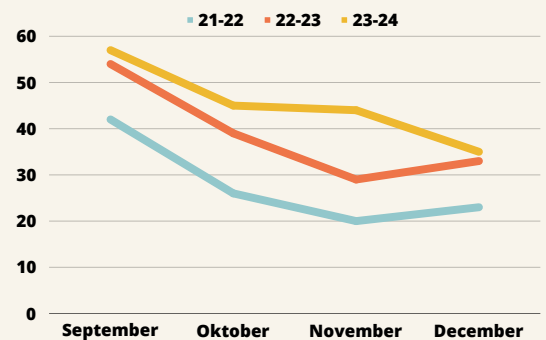
Oktober: Zoektocht naar ondersteuning, ontbinding van de inschrijving, uitsluiting, geen of beperkte redelijke aanpassingen, disproportionaliteitsafweging, vrije tijdswerking inclusief maken

November/ december: Ondersteuning niet op maat, zoektocht nieuwe school, flexibele leerwegen opzetten, ondersteuning van ouders bij de Commissie inzake Leerlingenrecht

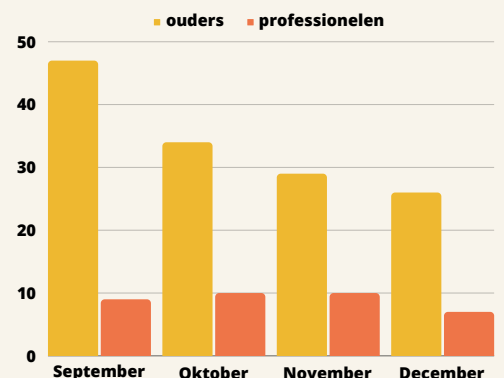
Opvallend is dat de regelgeving rond inschrijving niet is veranderd, maar er toch veel vragen en onduidelijkheden blijven. We missen vaak een grondige motivering waarom een inschrijving wordt ontbonden en/of een redelijke aanpassing niet wordt toegepast.

Het STP ondersteunt op alle domeinen van het leven, opnieuw zien we dat de vragen rond onderwijs de overhand nemen. De ondersteuning die geboden wordt is vaak intensief en beperkt zich niet tot het geven van informatie of advies.

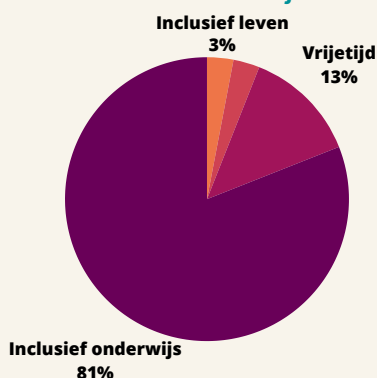
Totaal aantal vragen

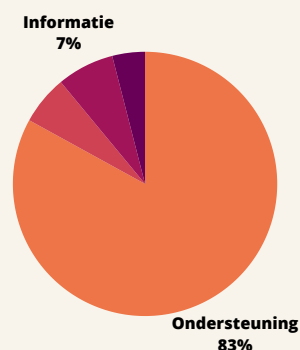
Wie komt aankloppen

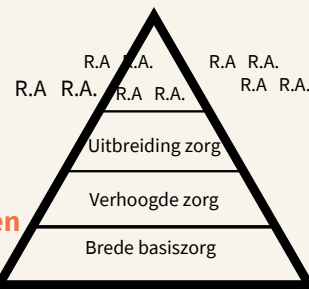

De meerderheid van de vragen gaan over
inclusief onderwijs

Informatie en advies volstaan vaak niet

Wanneer elke redelijke aanpassing zich in de punt van het zorgcontinuüm lijkt te bevinden

Vragen zijn vaak te herleiden tot het thema van ‘redelijke aanpassingen’ (R.A.). Er heerst grote onzekerheid (wat kan/mag er allemaal, hoe weerstanden ombuigen, inspiratie rond R.A.). We merken dat ouders geen of onvoldoende zicht hebben op de redelijke aanpassingen en onvoldoende tot niet betrokken worden om mee te denken. Ieder jaar opnieuw moeten de R.A. onderhandeld worden door ouders, ondersteuners en/of CLB, zowel bij de start van het schooljaar als bij evaluatiemomenten. Daarbij lijkt voor leerlingen met een GC-verslag elke aanpassing het gemeenschappelijk curriculum te bedreigen, zelf bij die aanpassingen die we onder brede basiszorg (= zorg die aan alle kinderen zou moeten geboden worden) zouden kunnen plaatsen.

“Door de RA begint mijn kind met 7/10.”

“Mijn kind krijgt geen duidelijk leerstofoverzicht.”

**“Time-out wordt gezien als een geste dat de school verleent.
Liever mijn kind laten ontploffen dan het te laten ontsnappen”**

“Geen voorleessoftware mogen gebruiken”

Wat zijn de sleutels?

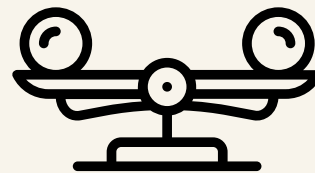
- Transparantie over de ingezette redelijke aanpassingen, door deze bijvoorbeeld als leidraad op overlegmomenten in te zetten en de vraag stellen: ‘Hoe zorgen de R.A. ervoor dat de ongelijke startpositie wordt weggewerkt?’
- Het inzetten van R.A. door te spreken voor de gehele onderwijsloopbaan (niet per trimester of per jaar).
- De finaliteit van de studierichting, het toekomstperspectief van de leerling voldoende mee te nemen, door kennis mee te geven over R.A. en ondersteuningsmogelijkheden binnen de werkcontext.
- Individuele R.A. zoveel als mogelijk integreren in de brede basiszorg, waarbij een krachtige leeromgeving ontstaat voor alle leerlingen.
- Inzetten van partners die de school, de leerkrachten gerust kunnen stellen door correcte wetgeving en inspirerende voorbeelden, door eens over het muurtje te kijken.
- De zoektocht naar de gepaste R.A. is een proces wat tijd vraagt en kansen om zaken uit te proberen, door terug te grijpen naar de vastgelegde (voor IAC: Individuele) onderwijsdoelen.

**“Met een beperkte groep in de polyvalante ruimte blijven helpt tegen de vele prikkels.
Ondertussen bekijken we de herinrichting van onze speelplaats.”**

“We zetten permanente evaluatie in i.p.v. examens voor bepaalde lesonderdelen ”

‘CHATGPT wordt ingezet om de leerling vlotte teksten te laten schrijven. De vraag en het antwoord van de chatbox moet hij bij zijn werk plaatsen.’

“Er worden duidelijke afspraken gemaakt met alle leerkrachten ifv het niet aftrekken van punten bij spellingsfouten.”

Wanneer inclusie niet als de eerste en evenwaardige optie wordt voorgesteld aan ouders

We zien het aantal leerlingen met een GC, IAC en OV4 verslag (het vroegere verslag of gemotiveerd verslag) steeds groter worden, haast zonder dat hier kritische bedenkingen bij worden geplaatst. De enige mogelijke oplossing blijkt steeds het creëren van extra ondersteuning, extra plaatsen voor het BuO of het opzetten van projecten. Ook diverse professionele actoren volgen mee deze stroom en nemen ouders hierin mee, verleiden hen met een “all-inclusive” pakket van het buitengewoon onderwijs.

De informatie naar ouders toe is hierbinnen vaak gekleurd (vb. moeilijke overstap van buitengewoon onderwijs naar regulier onderwijs, info rond kwalificatie) en onvolledig (vb. onjuistheden rond uren therapie) waardoor ouders geen correct beeld hebben van hun mogelijkheden. Inclusie wordt zo een wachtkamer voor het buitengewoon onderwijs. Het recht op inclusie en de meerwaarde wordt niet meegenomen in de balans. Nochtans is inclusie ingeschreven in onze grondwet als de eerste keuze, zoals dit ook terug te vinden is in het VN-verdrag.

Frequent komen ouders aankloppen omdat zij botsen op professionals die van mening zijn dat de zij als ouders de foute pedagogische keuze maken, te veel van hun kind verwachten, de beperking niet willen aanvaarden, ...enz. Deze aannames zorgen er voor dat leerlingen niet ingeschreven/geweigerd worden op scholen en van studierichting en/of school (moeten) veranderen doordat er onvoldoende informatie/dialoog/ ondersteuning wordt geboden.

“Ik zou dat mijn kind nooit aan doen. Het welbevinden is niet goed.”

“In het buitengewoon onderwijs ga je alle ondersteuning krijgen.”

Wat zijn de sleutels?

- Recht op inclusie als een evenwaardige keuze aanbieden
- Het aanbieden van correcte en toegankelijke info voor ouders zodat er keuzes kunnen gemaakt worden die aansluiten op de pedagogische visie van ouders en de wetgeving respecteren.
- Ruimte maken voor de bezorgdheden en inclusie terug in de mogelijkheid brengen door oplossingen te zoeken i.f.v. wat kunnen we NU WEL doen?
- Door de leefwinst voor de leerling naar voor te schuiven, creëren we ruimte om opnieuw in gesprek te gaan. Inclusie uit de bubbel van onderwijs halen brengt de maatschappelijke relevantie binnen.
- Betrokken actoren in contact te brengen met collega's die reeds betrokken waren in een vergelijkbaar traject. Deze peer-to-peer tussen professionals onderling heeft vaak meer impact dan wanneer een van onze medewerkers of een ouder de aannames tracht te weerleggen.

“Opgroeien in de buurt maakt een kind/ jongere ook weerbaar.”

“Laat ons proberen om jullie keuze waar te maken. Jullie hebben nog een jong kindje, er kan nog veel.”

“Wij hebben als CLB een visual gemaakt om aan (meertalige) ouders goed uit te leggen wat een IAC is en welke kansen er liggen.”